

# Obsah

|                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Úvod . . . . .                                                 | 9  |
| 1.1 Paradoxy a logika . . . . .                                   | 9  |
| 1.2 Italská scholastická logika patnáctého století . . . . .      | 13 |
| 1.3 Cíle a meze . . . . .                                         | 14 |
| 2. Sémantické paradoxy ve scholastické logice . . . . .           | 17 |
| 2.1 Úvodní poznámka . . . . .                                     | 17 |
| 2.2 Stručná historie scholastických řešení paradoxů . . . . .     | 18 |
| 2.2.1 Zrod diskuse (1130–1230) . . . . .                          | 18 |
| 2.2.2 Raná fáze (1230–1320) . . . . .                             | 19 |
| 2.2.3 Vrcholné období (1320–1400) . . . . .                       | 20 |
| 2.2.4 Období kontinuity a technické inovace (1400–1530) . . . . . | 21 |
| 2.2.5 Období ústupu diskuse (1530–1830) . . . . .                 | 22 |
| 2.2.6 Konec diskuse? . . . . .                                    | 24 |
| 2.3 Scholastické katalogy řešení paradoxů (1320–1530) . . . . .   | 26 |
| 2.3.1 Thomas Bradwardine . . . . .                                | 26 |
| 2.3.2 William Heytesbury . . . . .                                | 27 |
| 2.3.3 Pavel z Benátek . . . . .                                   | 30 |
| 2.3.4 Andres Limos . . . . .                                      | 33 |
| 2.3.5 John Mair . . . . .                                         | 34 |
| 2.4 Scholastická analýza paradoxů . . . . .                       | 36 |
| 3. Swyneshedovská tradice . . . . .                               | 38 |
| 3.1 Roger Swyneshed . . . . .                                     | 39 |
| 3.1.1 Úvod . . . . .                                              | 39 |
| 3.1.2 Klasifikace . . . . .                                       | 39 |
| 3.1.3 Definice . . . . .                                          | 42 |
| 3.1.4 Postuláty . . . . .                                         | 44 |
| 3.1.5 Teorémy . . . . .                                           | 46 |
| 3.2 Pavel z Benátek . . . . .                                     | 48 |
| 3.2.1 <i>Velká logika</i> . . . . .                               | 48 |
| 3.2.1.1 Klasifikace . . . . .                                     | 49 |
| 3.2.1.2 Postuláty . . . . .                                       | 53 |
| 3.2.1.3 Teorémy . . . . .                                         | 56 |
| 3.2.1.4 Paradoxy korespondence ve <i>Velké logice</i> . . . . .   | 60 |

|         |                                                                                    |     |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3.2.2   | <i>Sofismata</i> . . . . .                                                         | 62  |
| 3.3     | Hodnocení . . . . .                                                                | 66  |
| 3.3.1   | Obecné charakteristiky swyneshedovské sémantiky . . . . .                          | 66  |
| 3.3.2   | Kritika swyneshedovské sémantiky . . . . .                                         | 70  |
| 3.3.2.1 | Kontroverzní teoremy . . . . .                                                     | 70  |
| 3.3.2.2 | Nekonečné sekvence . . . . .                                                       | 73  |
| 4.      | Heytesburyovská tradice. . . . .                                                   | 76  |
| 4.1     | William Heytesbury: <i>Regulae solvendi sophismata</i> . . . . .                   | 76  |
| 4.2     | Heytesburyovské řešení paradoxů a Pavel z Benátek . . . . .                        | 84  |
| 4.2.1   | Pavel z Benátek: <i>Malá logika</i> . . . . .                                      | 84  |
| 4.2.2   | Pavel z Benátek: <i>Kvadratura</i> . . . . .                                       | 89  |
| 4.2.3   | Manfred de Medici: Komentář k <i>Malé logice</i> . . . . .                         | 95  |
| 4.3     | Rozvíjení Heytesburyho v italské scholastice . . . . .                             | 98  |
| 4.3.1   | Pavel z Perguly: <i>Logica</i> . . . . .                                           | 98  |
| 4.3.2   | Kajetán z Thiene: Komentář k <i>Regulae solvendi sophismata</i> . . . . .          | 102 |
| 4.3.3   | Menghus Blanchellus: <i>De vero et falso</i> . . . . .                             | 106 |
| 4.4     | Rekonstrukce a kritika heytesburyovské tradice . . . . .                           | 109 |
| 4.4.1   | Obligační hry . . . . .                                                            | 109 |
| 4.4.2   | Implicitní význam vět . . . . .                                                    | 110 |
| 5.      | Curryho paradox . . . . .                                                          | 114 |
| 5.1     | Úvod . . . . .                                                                     | 114 |
| 5.2     | Curryho paradox u Pavla z Benátek . . . . .                                        | 116 |
| 5.2.1   | První strategie: <i>Velká logika</i> a <i>Kvadratura</i> . . . . .                 | 116 |
| 5.2.2   | Druhá strategie: <i>Kvadratura</i> . . . . .                                       | 124 |
| 5.3     | Curryho paradoxy u Mengha Blanchella . . . . .                                     | 132 |
| 5.3.1   | Disjunktivní varianta Curryho paradoxu . . . . .                                   | 132 |
| 5.3.2   | Kondicionální varianta Curryho paradoxu . . . . .                                  | 135 |
| 5.4     | Curryho paradox v komentářích ke Strodeově teorii logického<br>vyplyvání . . . . . | 139 |
| 5.4     | Curryho paradox v komentářích ke Strodeovi. . . . .                                | 139 |
| 5.4.1   | Vstupní poznámka . . . . .                                                         | 139 |
| 5.4.2   | Pavel z Perguly . . . . .                                                          | 139 |
| 5.4.3   | Kajetán z Thiene . . . . .                                                         | 142 |
| 5.4.4   | Alexandr Sermoneta . . . . .                                                       | 142 |
| 5.4.5   | Antonius Frachantianus Vicentinus . . . . .                                        | 146 |
| 5.5     | Shrnutí . . . . .                                                                  | 153 |
| 6.      | Analýza platnosti v paradoxních kontextech . . . . .                               | 154 |
| 6.1     | Úvod . . . . .                                                                     | 154 |
| 6.2     | Zdroje . . . . .                                                                   | 154 |
| 6.2.1   | Ralph Strode . . . . .                                                             | 154 |
| 6.2.2   | Petr z Mantovy . . . . .                                                           | 156 |

|                                                                           |     |
|---------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6.3 <i>Malá a Velká logika</i> Pavla z Benátek . . . . .                  | 159 |
| 6.3.1 <i>Velká logika</i> . . . . .                                       | 159 |
| 6.3.2 <i>Malá logika</i> . . . . .                                        | 160 |
| 6.3.3 Komentáře Mengha Blanchella . . . . .                               | 161 |
| 6.4 Italský sborník komentářů k Strodeovým <i>Consequentiae</i> . . . . . | 163 |
| 6.4.1 Platnost a zachování pravdivosti . . . . .                          | 163 |
| 6.4.1.1 Úvodní poznámka . . . . .                                         | 163 |
| 6.4.1.2 Pavel z Perguly . . . . .                                         | 164 |
| 6.4.1.3 Kajetán z Thiene . . . . .                                        | 164 |
| 6.4.1.4 Alexandr Sermoneta . . . . .                                      | 165 |
| 6.4.1.5 Antonius Frachantianus Vicentinus . . . . .                       | 165 |
| 6.4.2 Platnost a zachování epistemické hodnoty. . . . .                   | 167 |
| 6.4.2.1 Úvodní poznámka . . . . .                                         | 167 |
| 6.4.2.2 Pavel z Perguly . . . . .                                         | 167 |
| 6.4.2.3 Kajetán z Thiene . . . . .                                        | 168 |
| 6.4.2.4 Antonius Frachantianus Vicentinus . . . . .                       | 170 |
| 6.5 Shrnutí . . . . .                                                     | 171 |
| 7. Závěr. . . . .                                                         | 174 |
| Seznam literatury. . . . .                                                | 185 |
| Rejstřík . . . . .                                                        | 198 |
| Ediční poznámka . . . . .                                                 | 201 |
| Summary . . . . .                                                         | 202 |